

L I T E R Á R N Í Z P R Á V Y .

Všeobecný zákoník obchodní a pozdější normy v zemích historických. Díl I. a II. Uspořádal Dr. Karel Hermann-Otavský, ř. profesor práv na Karlově universitě v Praze. Praha 1929. Nákladem »Československého kompasu«, tiskařská a vydavatelská akc. spol., Praha-Smíchov.

Za bývalého Rakouska těšila se ve všech kruzích právnických a jinak odborných veliké oblibě Manzova a Perlesova sbírka komentovaných zákonů rakouských. Tato byla hlavně rozšířena v Haliči a Bukovině. Jmenovitě každý praktický právník sáhl rád po takovéto knize v oprávněné důvěře, že nalezne v ní potřebné informace o platných zákonech a předpisech i podružných (příručních) a o poučných rozhodnutích nejvyšších soudních instancí.

Tento pro právní život a tedy i správné upotřebení norem právních důležitý úkol převzal u nás v československé republice vlastními silami a bohužel bez cizí hmotné podpory — i státní správa měla by hmotným přispěním dokumentovati svůj zájem na něm — shora uvedený »Československý kompas«.

Jeho edice, na kteréž se zúčastňují univ. profesori, vysocí státní hodnostáři a jiné právnícky proslulé osobnosti, došla pro cenný obsah a i vzhledné a líbivé provedení v zevní úpravě ve veřejnosti značné obliby, čehož důkazem, že více svazků vyšlo již ve vydání druhém a bylo již také úplně rozebráno. Dosud vyšlo 30 svazků.

Nejnovější svazek XX. — nižší toto číslo vysvětluje se tím, že byl pod ním vydavatelstvem již před delší dobou uváděn a že bylo také brzké vyjití slibováno*) — právě vyšlý, přináší komentované vydání všeobecného zákoníku obchodního a norem sdružených, s obchodním právem spojených, od prof. Dra Hermann-Otavského.

Není to ani jediný ani první komentář obchodního práva, neboť za trvání čs. republiky vyšly u nás:

1. Všeobecný zákoník obchodní se zákony naň se vztahujícími. Vydal Dr. Bohumil Voneš (nyní soudní rada v Č. Lípě). Nákladem Jaroslava Buriana, knihkupce v Písku. Třetí vydání z r. 1921. Úplně rozebráno.

*) Pozn.: Pan autor sám ve svém úvodu vysvětluje, že »příprava Sbírký a tisk trval, v důsledku neodkladných prací úředního rázu, jež mu opětovně práci přerušily, déle, než sám mohl očekávati a nežli bylo práci přiměřeno«. Ke změnám za příprav a tisku bylo ale všestranně přihlédnuto, takže tím obsah v žádném směru neutrpěl.

2. Všeob. zák. obchodní a zákony a nařízení jej měnící a doplňující, zejména výtahem dopravního řádu železničního. Komentář tento opatřil Dr. Pr. Bělský, advokát v Písku. Tiskem a nákladem shora uvedeného. Burianova sbírka zákonů, sv. II. Vydáno v Písku r. 1924.

3. Obecný zákoník obchodní. Vydali Dr. Rud. Dominik, ř. profesor Masarykovy university v Brně, a Dr. Karel Kizlink, soukr. docent na téže universitě. Nákladem Oldř. Orla v Praze XIII., Grégrova ul. Vydáno v r. 1927.

4. V německé řeči vydal komentář téhož zákona nákladem firmy Bratři Stiepelové v Liberci ř. profesor něm. university v Praze Dr. Egon Weiss. Rok vydání 1927.

Naše poněkud opožděné vydání není a nebude však ani ceně ani jejímu rozšíření na újmu; jednak již osobnost autora, který jest vynikajícím znalcem obchodního práva a bez nadřazení opravdovou okrasou a chloubou naší právnické fakulty a celé Karlovy university, jednak všestranné a úplné seřazení veškeré látky sem spadající zaručuje předem jeho dokonalost, podrobnost a úplnost, tedy tím hodnotu díla a tím i všestranné upotřebení a rozšíření. Pokud se týče obsahu, p ř e d č í veškeré dosud vydané spisy o právu obchodním. Nutno proto obsah jeho uvést: Názvy všech XVI. oddílů jsou: Oddíl I. Všeobecný zákoník obchodní. — Oddíl II. Předpisy o obchodním rejstříku. — Oddíl III. O obchodních pomocnících. — Oddíl IV. Předpisy o akciových společnostech. — Oddíl V. Společnosti s ručením obmezeným. — Oddíl VI. Společenstva výdělková a hospodářská. — Oddíl VII. Soukromé pojišťování. — Oddíl VIII. Předpisy o cizozemských podnicích. — Oddíl IX. Ustanovení o bursách. — Oddíl X. Předpisy o poměrech peněžních a úvěrních. — Oddíl XI. Právo šekové. — Oddíl XII. Listy zástavní. Dílčí dlužní úpisy. — Oddíl XIII. Veřejná skladiště. — Oddíl XIV. Předpisy práva známkového a vzorkového. — Oddíl XV. Předpisy o dopravě železniční. — Oddíl XVI. Poštovní právo dopravní. — Připojeny jsou ještě dvoje dodatky, a to A. Ministerská sdělení a výnosy a pod. B. Soudní rozhodnutí (taková, která u jednotlivých paragrafů nebyla uvedena a ponejvíce teprve během tisku, tedy v mezidobí, hojně vydána byla).

Zvýšená cena spisu jest také tím dána, že k většině zák. ustanovení připojeny jsou nejprve jasné vysvětlivky o věcném obsahu sdělovaných předpisů — autor zdůrazňuje ve své skromnosti, že nebylo tu intence uspořádati tím komentář zákonů, nýbrž že jde jen o poznámky k účelu první orientace. Vysvětlivky pod čarou tvoří ponejvíce jen doplňky k oněm výkladům.

K tomu připojují se literární odkazy — ovšem jsou tu uvedena jen nejdůležitější díla a pojednání, což možno jen schvalovati, poněvadž povšechné uvedení celé české literatury bez rozdílu hodnoty, a pouze té, jak se stalo v XVI. svazku, obsahujícím Drem Fr. Roučkem vydaný českoslov. zákoník občanský, mine se účinkem a může ve studiu látky čtenáře v jeho úsudku jen másti — a přičleňují se konečně i nálezy nejv. soudu českosl., ve sbírce Dra Vážného uvedené.

Ze starších převzata tu byla pouze rozhodnutí z knihy judikátů a z repertoria nálezů, uveřejněná v Právnicku.

Bohatý obsah, v žádné knize dosud nesoustředěný, činí spis nepostrádatelnou příručkou a pomůckou pro všechny praktické právníky (soudce, politické, finanční, poštovní a železniční úředníky, včetně těch u fin. prokuratury a stát. zastupitelstev [prokuratur podle názvu nového]), pro obchodní společnosti, ústavy pojišťovací, obchodní komory, banky, zkrátka pro celý náš svět právníký a obchodní, z nevyčerpatelné studnice sneseného materiálu dovedou se všichni v každém případě poučiti neb aspoň v dalším literárním zdroji se orientovati. Spis vyšel pro obsahovou objemnost ve dvou svazcích a čítá 1811 stran. Obsah celé látky umístěn jest na počátku celého díla, tedy v obsáhlejším svazku prvním, což pokládá autor za přiměřenější, poněvadž »v jisté míře poslouží při užívání knihy jako repertorium zákonné látky«, kdežto obvyklé chronologické a věcné rejstříky připojeny jsou ke konci svazku druhého.

Úhledná úprava s tiskem dobře čitelným a podle obsahu rozdílným jest již stálým přívlastkem děl shora uvedeným nakladatelstvím vydaných. Cena celého díla, a to dvou vázaných svazků, činí 190 Kč.

Nelze jinak, než vřele doporučiti vydaný spis celé veřejnosti k hojnému odebrání, jako spolehlivé vade mecum — minist. spravedlnosti nepochybně opatří, aby týž byl do všech knihoven soudních zařaděn — a všestranné rozšíření jeho bude nejlepší odměnou pro autora a nakladatelství, pro onoho za jeho nevšední námahu a píli, pro toto jako náhradu za projevenou péči při tisku a vypravení, jakož za veškeré náklady a výlohy s vydáním spojené.

Sen. president nejv. soudu v. v. K. Flieder.

Doc. dr. Zdeněk Peška: **Přímé zákonodárství.** K novějšímu ústavnímu vývoji Spojených Států Amerických. Knihovna právníké fakulty university Komenského v Bratislavě, sv. 24. Bratislava 1929. Přímé zákonodárství jest nejdůležitější změnou